

Béren kívüli juttatások

Az adóév elején, az éves juttatások tervezése során, a cafeteria keretek meghatározásakor nagyobb érdeklődés övezi a kedvezményes adózási terhek mellett adható béren kívüli juttatásokat.

A cikk segítséget kíván nyújtani ahhoz, hogy mindenki a szükségleteihez és igényeihez illeszkedően tudjon a jogszabály által biztosított lehetőségekkel élni.

Juttatók köre

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Sza tv.) 71.§-a szerint béren kívüli juttatásokat jellemzően a munkáltatók adhatnak a munkavállalóknak. Munkavállalónak minősül a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény előírásai szerint a munkáltatóhoz kirendelt munkavállaló és a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja is.

Az Sza tv. 3. § 14. pontja szerint: „munkáltató az, akivel (amellyel) a magánszemély munkaviszonyban áll, illetve munkaerő-kölcsönzés esetén - a munkavállaló kölcsönbeadójával kötött megállapodás alapján - a kölcsönzött munkavállaló részére közvetlenül juttatott bevétel tekintetében a munkavállaló kölcsönvevője. Munkaerő-kölcsönzés, illetve egy munkakörre több munkáltatóval kötött munkaszerződés esetén a bevételnek nem számító juttatásra, valamint a béren kívüli juttatásra (71. §) az Sza tv-ben megállapított rendelkezéseket a kölcsönbeadó és a kölcsönvevő, illetve a több munkáltató ilyen juttatásának együttes összegére vonatkozóan kell irányadónak tekinteni.

Munkáltató alatt a jogszabályi rendelkezés értelmében érthetjük a társas vállalkozást is.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 178. § 23. pontja szerint „*munkáltató a belföldön székhellyel, telephellyel, képvisellel rendelkező jogi személy*”, ezért akár szlovák, akár osztrák munkáltató kereskedelmi képviselő útján is adhat a magyar jogszabályok szerint béren kívüli juttatást a magyar munkavállalónak.

Az üdülési szolgáltatás, munkahelyi (üzemi) étkeztetés, Erzsébet-utalvány tekintetében szélesebb a juttatói kör, ezekről az egyes juttatásoknál olvashatnak.

A juttatás összege

Az egyes juttatások esetében fontos feltétel, hogy feleljenek meg a Sza tv-ben meghatározott feltételeknek, többek között, annak, hogy az Sza tv. 71.§-ában meghatározott korlátösszegig terjedhetnek. Egyes meghatározott juttatásnak minősül az a béren kívüli juttatás, amely megfelel az Sza tv. 71. §-ában meghatározott feltételeknek, de az ott meghatározott értékhatárt meghaladja.

A juttatások összege többnyire a minimálbérhez igazodik. 2013-ban a minimálbér 98. 000 - Ft.

Szintén egyes meghatározott juttatásnak minősül a munkáltató által a munkavállalónak, valamint a munkavállalóra tekintettel más magánszemélynek az adóévben biztosított béren kívüli juttatások együttes értékének az évi 500 ezer forintot meghaladó része. Abban az esetben, ha a munkavállaló által az adott munkáltatónál nem a teljes adóévben volt munkaviszonyban, az 500 ezer forintnak - a munkavállaló által az adott munkáltatónál az adóévben a juttatás alapjául szolgáló a jogviszonyban töltött napokkal - arányos összegét (éves keretösszeg) meghaladó rész minősül egyes meghatározott juttatásnak.

2013. január 1-től hatályos az a rendelkezés, amely szerint az éves keretösszeg 500 ezer forint, ha a magánszemély munkaviszonya a magánszemély halála miatt szűnik meg, így az elhunyt családjának nem keletkezik visszatérítendő kötelezettsége, ha már az év első felében megkapta az éves keretösszegnek megfelelő juttatást.

Nyilatkozattétel

Az Sza tv. 71.§ (4) bekezdése szerint a kifizető az adókötelezettség megállapításához a béren kívüli juttatásra vonatkozó rendelkezésekben foglalt feltételek általa nem ismert fennállását a magánszemélynek az adott juttatásra vonatkozó nyilatkozata alapján veszi figyelembe.

A nyilatkozat vonatkozhat arra, hogy a magánszemélynek van-e iskolás gyermeke, amely az iskolakezdési utalvány juttatása esetén lényeges szempont. A SZÉP-kártya, önkéntes pénztári hozzájárulás esetében lényeges a juttatott béren kívüli juttatás értékhatárának figyelemmel kísérése szempontjából, ha a munkavállaló év közben vált munkahelyet. Ebben az esetben az új munkáltató nyilat-

koztatja a munkavállalót az előző munkahelyén kapott béren kívüli juttatások összegéről.

Amennyiben a béren kívüli juttatásra vonatkozóan az adóhatóság a feltételek fennállásának hiányát állapítja meg, a jogkövetkezményeket - ha nem rendelkezik a magánszemély nyilatkozatával - a kifizető viseli. Ha az adóhiány a magánszemély valótlan nyilatkozatának a következménye, illetve a magánszemély a nyilatkozat átadását nem tudja igazolni, akkor az adóhiányt és jogkövetkezményeit a magánszemélynek az adóhatóság határozata alapján kell viselnie.

Adófizetési és bevallási kötelezettség

A béren kívüli juttatások után az adó a kifizetőt terheli. Ezen juttatás esetében jövedelemnek minősül a juttatás értéke, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értéke, illetőleg abból az a rész, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni. A kifizetőt terhelő adó alapja az előzőek szerinti jövedelem 1,19-szerese.

Az adó mértéke 16 százalék.

Ha a juttatás utalvány, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, e törvény külön rendelkezése alapján vagy annak hiányában is akkor minősül béren kívüli juttatásnak, ha a juttatási feltételek alapján megállapítható, hogy az mely termékre, szolgáltatásra, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel, és egyebekben a juttatás körülményei megfelelnek az Szja tv. 71. §-ában foglaltaknak.

Az adót a kifizetőnek - eltérő rendelkezés hiányában a juttatás hónapja kötelezettségeként, a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó és járulékok bevallására, megfizetésére az adózás rendjéről szóló törvényben előírt módon és határidőre kell bevallania, illetve megfizetnie. A 2013. februárjában adott juttatást a 2013. március 12-ig benyújtandó 1308. számú bevallásban kell bevallani és eddig az időpontig kell az adót is megfizetni.

Amennyiben a béren kívüli juttatást a kifizető szolgáltatás formájában adja, a juttatás időpontja, - magánszemély esetében a bevétel megszerzésének időpontja - meghatározása során az Szja tv. 9.§ (1) c) pontjában foglaltakból kell kiindulni. Eszerint: a **bevétel megszerzésének időpontja** igénybe vett szolgáltatás esetében az a nap, amelyen a szolgáltatás nyújtójának az általános forgalmi adóról szóló törvény rendelkezései szerinti teljesítési időponttal adófizetési kötelezettsége keletkezik vagy keletkezne, ha azonban a szolgáltatás

juttatója nem azonos a szolgáltatás nyújtójával, a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság megszerzésének napja.

Pl. az utalvány formájában megszerzett juttatások esetén, az utalvány kézhezvételével már jogosultságot szerez a magánszemély a szolgáltatás igénybevételére, annak tényleges igénybevétele döntése alapján történhet egy későbbi időpontban.

Egyes juttatások Üdülési szolgáltatás

Béren kívüli juttatásnak minősül, ha a munkáltató a munkavállalónak, vagy az ő személyére tekintettel közeli hozzátartozójának a munkáltató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújt üdülési szolgáltatást. A béren kívüli juttatásként adott értéke az adóévben személyenként a minimálbér összegét nem haladhatja meg.

Üdülőnek minősül a nem üzleti célú közösségi szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló kormányrendelet szerint üdülőként nyilvántartásba vett szálláshely.

A munkáltató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőnek kell tekinteni a munkáltató cégnek a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozásának, költségvetési szerv esetében felügyeleti szerv és miniszter irányítása alatt álló szerv tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőt is.

Különleges szabály vonatkozik a Magyar Tudományos Akadémia tagjaira, a tudományos fokozattal rendelkező személyekre. A Magyar Tudományos Akadémia által fenntartott üdülőkben nyújtott szolgáltatás esetében a Magyar Tudományos Akadémia munkáltatónak minősül.

Üdülési jog alapján biztosított juttatás esetében nem alkalmazható az Szja tv. 71.§ (1) bekezdése, mivel az üdülési jog nem eredményez üdülőben szerzett tulajdonjogot vagy vagyonkezelői jogot, így a juttatás nem minősül béren kívüli juttatásnak.

Béren kívüli juttatásnak minősül viszont a szakképző iskolai tanulónak, kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak, valamint - ha a juttató a volt munkáltató (annak jogutódja) - a nyugdíjban részesülő magánszemélynek és közeli hozzátartozójának, továbbá az elhunyt munkavállaló közeli hozzátartozójának a juttató tulajdonában, vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújt üdülési szolgáltatást, ha a juttatás értéke az adóévben személyenként a minimálbér összegét -azaz a 98 000 -Ft-ot nem haladja meg.

Munkahelyi (üzemi) étkeztetés

Munkahelyi (üzemi) étkeztetésnek minősülő szolgáltatás keretében a munkáltató telephelyén működő étkezőhelyen megvalósuló ételfogyasztás formájában juttatott jövedelemből a havi 12 ezer 500 forintot meg nem haladó rész [ideértve a kizárólag az adott munkáltató telephelyén működő munkahelyi (üzemi) étkezőhelyen az említett értékben és célra felhasználható - a munkáltató vagy az étkezőhelyet üzemeltető személy által kibocsátott - utalványt, elektronikus adathordozót is] béren kívüli juttatásnak tekintendő.

2012-ben feltételként határozta meg az Szja tv. hogy ha a munkahelyi étkeztetést utalvány vagy elektronikus adathordozó formájában juttatták, az étkezőhely kizárólag a munkáltató munkavállalóit lássa el.

2013-ban az Szja tv. ezt a kitételel már nem tartalmazza, így abban az esetben is adható a munkahelyi étkezés a munkavállalóknak, ha a juttatást utalvány vagy elektronikus adathordozó formájában biztosítják, és a kérdéses étkezőhelyen a céghez érkező vendégek, vagy a munkavállalók hozzátartozói és étkeznek.

A juttatás abban az esetben is megfelel a feltételeknek, ha a munkáltató telephelyén un. melegítő-konyha működik, amennyiben az ilyen konyhában van személyzet, aki gondoskodik a melegítésről, tálalásról. Nem tekintetők ugyanakkor melegítő-konyháknak az un. teakonyhák, ahol a dolgozók a különböző szolgáltatóktól rendelt ételt mikrohullámú sütőben megmelegítik.

Az étkezési szolgáltatásnak a munkáltató telephelyén működő étkezőhelyen kell megvalósulnia.

Az irodaházakban működő éttermek a munkáltató telephelyén működő munkahelyi étkezőhely fogalmának nem felelnek meg, ha ezek az étkezőhelyek nem az egyes munkáltatók telephelyén működnek, hanem önálló, az adott munkáltatótól független saját telephelyük van az irodaházban. Ebből következően nem minősülnek munkahelyi étkezőhelynek, ezért ilyen esetekben az előzőekben ismertetett szabály nem alkalmazható.

Abban az esetben viszont, ha az irodaházban a tulajdonos cég pl. a harmadik emeleten lévő irodákban működik és ez a tulajdonos a földszinten lévő éttermet adja bérbe egy üzemeltető cégnek, akkor a tulajdonos cég munkavállalóinak vonatkozásában a

munkahelyi étkeztetés a földszinti étteremben megvalósulhat, részükre a munkáltató a havi 12.500 forintos munkahelyi étkeztetést biztosíthatja.

A juttatás biztosítható szakképző iskolai tanulónak, kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt és hallgatónak a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára, valamint - ha a juttató a volt munkáltató (vagy annak jogutódja) - a nyugdíjban részesülő magánszemélynek.

Erzsébet-utalvány

Az Szja tv. 3.§ 87. pontja szerint Erzsébet-utalványnak minősül a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által papír alapon vagy elektronikus formában kibocsátott, fogyasztásra kész étel és melegkonyhás vendéglátóhelyeken étkezési szolgáltatás vásárlására felhasználható utalvány.

Erzsébet-utalvány formájában juttatott jövedelemből béren kívüli juttatásnak tekintendő a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára a havi 8 ezer forintot meg nem haladó rész. 2012-ben Erzsébet utalvány értékhatára 5000 Ft volt.

Az Szja tv. lehetővé teszi, hogy a juttatást a munkáltató az adóéven belül utólagosan is biztosíthatja a munkavállalóknak, azaz augusztusban egyszerre odaadhatja a januártól nála dolgozóknak a 64 ezer Ft értékű utalványt.

Erzsébet utalvány biztosítható szakképző iskolai tanulónak, kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgatónak a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára, valamint - ha a juttató a volt munkáltató (vagy annak jogutódja) - a nyugdíjban részesülő magánszemélynek választása szerint a juttatás alapjául szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára a havi 8 ezer forint értékben.

2012. évi CIII. törvény az Erzsébet-programról szóló 2.§ (1) bekezdés b) pontja szerint Erzsébet-utalvány: a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott az Szja tv szerinti fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható, valamint szociális célból törvényben meghatározott termék vagy szolgáltatás vásárlására felhasználható utalvány.

Mint látható az idézett jogszabály kétféle Erzsébet utalvány kibocsátást teszi lehetővé, de béren kívüli juttatásként csak a fogyasztásra kész étel és melegkonyhás vendéglátóhelyeken étkezési szolgáltatás vásárlására felhasználható utalvány juttatható. Az Erzsébet-utalvány kibocsátásáról szóló szabályokat a 39/2011. (XII. 29.) KIM rendelet tartalmazza.

Széchenyi Pihenő Kártya (SZÉP-kártya)

A Széchenyi Pihenő Kártya 2012-től minősül béren kívüli juttatásnak. A Széchenyi Pihenő Kártya az arra jogosult intézmény által kibocsátott olyan fizetési eszköz, amellyel a munkavállaló a munkáltató által utalt támogatás terhére - az arra felhatalmazott és a rendszerbe bevont szolgáltatóknál - szolgáltatások vásárolhatók.

Az adóévben Széchenyi Pihenő Kártya

- **szálláshely** alszámlájára utalt, kormányrendeletben meghatározott szálláshely-szolgáltatásra felhasználható - több juttatótól származóan együttréve - legfeljebb **225 ezer forint** támogatás;
- **vendéglátás** alszámlájára utalt, melegkonyhás vendéglátóhelyeken (ideértve a munkahelyi étkeztetést is) kormányrendeletben meghatározott étkezési szolgáltatásra felhasználható - több juttatótól származóan együttréve - legfeljebb **150 ezer forint** támogatás;
- **szabadidő** alszámlájára utalt, a szabadidő-eltöltést, a rekreációt, az egészségmegőrzést szolgáló, kormányrendeletben meghatározott szolgáltatásra felhasználható - több juttatótól származóan együttréve - legfeljebb **75 ezer** forint támogatás

béren kívüli juttatásnak minősül.

A SZÉP Kártya kibocsátására és felhasználására vonatkozó szabályokat a 55/2011. (IV. 12.) Korm. rendelet tartalmazza.

A Korm. rendelet határozza meg, hogy egyes alszámlákra befizetett összeg hogyan használható fel.

A szálláshely alszámlájára utalt összeg felhasználható

- szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR'08 55.10., 55.20., 55.30., 55.90-ből a családi panzió szolgáltatása),
- belföldi utazásszervezés (TEÁOR'08 79.12.-ből belföldi előre összeállított utazási csomagok értékesítése) igénybevételére.

A vendéglátás alszámla terhére igénybe vehető

- éttermi és mozgó vendéglátás (TEÁOR'08 56.10.),
- egyéb vendéglátás (TEÁOR'08 56.29.),
- szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR'08 55.10., 55.20., 55.30., 55.90-ből a családi panzió szolgáltatása).

Legszelesebb körben a szabadidő alszámlán nyilvántartott összeg használható fel.

- egyéb humán-egészségügyi ellátás (TEÁOR'08 86.90-ből a fizioterápiás szolgáltatás, a dentálhigiéniai kezelés, a diagnosztikai szolgáltatás, a terhesgondozás, és az egyéb máshová nem sorolt humán egészségügyi ellátás),

- előadó-művészet (TEÁOR'08 90.01.),
- múzeumi tevékenység (TEÁOR'08 91.02.),
- növény-, állatkert és természetvédelmi terület működtetése (TEÁOR'08 91.04.),
- vidámparki, szórakoztatóparki tevékenység (TEÁOR'08 93.21.),
- máshová nem sorolt egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység (TEÁOR'08 93.29-ből a szabadidőpark- és strandszolgáltatás, sípálya és sporthajó kikötő szolgáltatásai, valamint a szabadidős létesítmény működtetője által nyújtott, a pihenést, szabadidőt szolgáló eszközök kölcsönzése),
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (TEÁOR'08 96.04.),
- testedzési szolgáltatás (TEÁOR'08 93.13),
- egyéb sporttevékenység (TEÁOR'08 93.19-ből verseny- és lovaglóstállók tevékenysége és a sporthorgászat),
- belvízi személyszállítás (TEÁOR'08 50.30.),
- egyéb foglалás (TEÁOR'08 79.90-ből az idegenvezetés),
- sportlétesítmény működtetése (TEÁOR'08 93.11-ből a sportpályák bérlete, uszoda belépő és bérlet értékesítése),
- sportegyesületi tevékenység (TEÁOR'08 93.12.),
- sport, szabadidős képzés (TEÁOR'08 85.51.),
- szabadidős, sporteszköz kölcsönzése (TEÁOR'08 77.21.),
- szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR'08 55.10., 55.20., 55.30., 55.90-ből a családi panzió szolgáltatása).

Iskolakezdési támogatás

Iskolakezdési támogatásnak minősül az a juttatás, amelyet a munkáltató a közoktatásban (vagy bármely EGT-államban ennek megfelelő oktatásban) részt vevő gyermekre, tanulóra tekintettel a tanév első napját megelőző 60. naptól a kibocsátás évének utolsó napjáig papír alapon vagy elektronikus formában kibocsátott - **utalvány formájában** juttat.

2013-tól iskolakezdési támogatás csak utalvány formájában juttatható, így már nincs lehetőség a megvásárolt dolgok számla alapján történő elszámolására. Az utalványok a korábbi szabályozással ellentétben az adóév végéig felhasználhatóak, nemcsak a tanév első napját követő 60 napon belül.

A támogatás felhasználható tankönyv, taneszköz, ruházat vásárlására. Ennek megfelelően az utalvány segítségével kifizethetőek pl: a tankönyvek, kötelező olvasmányok, iskolatáska, tolltartó, tornazsák, felsőruházati termékek.

A juttatás feltétele, hogy a juttatásban részesülő magánszemély a juttató olyan munkavállalója legyen, aki az említett gyermeknek, tanulónak a családok támogatásáról szóló törvény vagy bármely EGT-állam hasonló jogszabálya alapján családi pótlék juttatásra vagy hasonló ellátásra jogosult szülője, gyámja vagy e szülőnek, gyámnak vele közös háztartásban élő házastársa. A gyermekvédelmi gyám ezen rendelkezés esetében, nem részesülhet a juttatásban. A munkavállalónak a juttatásra való jogosultság feltételeinek fennállásáról a munkáltató felé nyilatkozniuk kell.

Az iskolakezdési támogatás összeg gyermekenként, tanulónként a minimálbér 30 százaléka, 29.400 Ft.

A rendelkezésből eredően mindkét, a családi pótlékra jogosult szülő részesülhet iskolakezdési támogatásban a gyermekre tekintettel. Az sem kizáró ok, ha a szülők ugyanazon a munkahelyen dolgoznak. Több gyermek esetén a támogatást gyermekenként lehet figyelembe venni, vagyis egy három iskolás gyermeket nevelő házaspár esetében mindkét szülő mindhárom gyermekre tekintettel kaphat iskolakezdési támogatást.

Óvodás gyermekekre tekintettel ez a juttatás nem biztosítható, mivel még nem járnak iskolába. Abban az esetben viszont, ha szeptemberben kezdik az első osztályt, rájuk tekintettel is adható a juttatás.

Helyi bérlet

Béren kívüli juttatásnak minősül a munkáltató nevére szóló számlával megvásárolt, kizárólag a munkavállaló helyi utazására szolgáló bérlet formájában juttatott jövedelem.

A munkáltató döntése vagy anyagi lehetőségeitől függően a helyi bérlet árát teljes egészében megtérítheti, de annak egy részét is fizetheti, a juttatás nincs értékhatárhoz kötve. Viszont, ha a munkavállaló Gödöllőn lakik, de Budapestre jár dolgozni a munkáltatója a gödöllői és a budapesti helyi bérletet is megtérítheti számára. A Szja tv. nem maximálja a juttatás összegét, vagy a bérletek számát.

Iskolarendszerű képzés

Az iskolarendszerű képzési költség munkáltató által történő átvállalása révén juttatott jövedelemből a

minimálbér két és félszeresét meg nem haladó rész béren kívüli juttatásnak minősül. Az Szja tv feltételül szabja, hogy a rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha a képzés - akkor is, ha a költséget nem a munkáltató viseli - munkáltatói elrendelés alapján a munkakör betöltéséhez szükséges, vagy egyébként a munkáltató tevékenységével összefüggő szakmai ismeretek megszerzését, bővítését szolgálja

Iskolarendszerű a képzés, ha az abban részesülő a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

Az iskolarendszerű képzéssel kapcsolatos szabályok az elmúlt években jelentősen változtak. Változatlanul hatályosak a korábbi években elfogadott módosításokhoz tartozó, a 2010. évet megelőzően elkezdett képzésekkel összefüggő átmeneti rendelkezések (az egyes adó- és járuléktörvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXI. törvény 257. § (14) bekezdés, a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. törvény 206.§ (2)-(3) bekezdései).

Az iskolarendszerű képzés költségének átvállalása esetén a munkáltató adókötelezettségének az alábbiak figyelembevételével kell megállapítani.

- Ha a képzés 2006. január 1-je előtt kezdődött, az átvállalt költség teljes egészében az adóalapba nem számító tételnek minősül.
- Ha a képzés 2006. január 1. és 2009. január 31. között kezdődött, a 400.000 Ft összeghatárig átvállalt költséget kell adóalapba nem számító tételként figyelembe venni, a meghaladó rész 1,19-szerese után az szja 16 százaléka, az eho 27 százaléka.
- Ha a képzés 2009. február 1. és december 31. között kezdődött, a 98.000x2,5= 245.000 Ft összeghatárig átvállalt költséget a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni, a meghaladó rész 1,19-szerese után az szja 16 százaléka, az eho 27 százaléka.
- Ha a képzés 2009. december 31-ét követően kezdődött, 2013-ban a 98.000x2,5=245.000 Ft összeghatárig átvállalt költségének megfelelő (245.000x1,19= 291.550 Ft) adóalap után az adó 16 százaléka, az eho 14 százaléka, az értékhatárt meghaladó rész 1,19 szerese után az szja 16 százaléka, az eho 27 százaléka.

Önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár(ak)ba teljesített befizetés

A magánszemély javára átutalt munkáltatói havi hozzájárulásból az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár(ak)ba a

minimálbér 50 százalékát meg nem haladó összeg béren kívüli juttatásnak megfelelő bevételnek minősül 2013-ban.

A magánszemélynek nyilatkoznia kell, hogy az adott jogcímen ilyen jellegű bevétele az adóévben más juttatótól nem volt. Nyilatkoznia kell akkor is, ha a juttató a hozzájárulást havonta vagy – az adott hónapokra vonatkozó összegek közlésével – több hónapra előre, vagy utólagosan legfeljebb három hónapra utalja át egy összegben.

Egyösszegű utalás esetében azt a magánszemélynél a közölt összegeknek megfelelő hónap(ok) szerinti juttatásnak kell tekinteni.

A megállapított adót a kifizető a közölt összegeknek megfelelő hónapokra vonatkozó szabályok szerint és mértékkel, előre történő utalás esetén a juttatás közölt hónapjának, utólagos utalás esetén az utalás hónapjának kötelezettségeként vallja be és fizeti meg.

Az önkéntes kölcsönös egészségpénztár(ak)ba/önsegélyező pénztár(ak)ba történő befizetés

Az ilyen típusú befizetések szabályai általánosságban megegyeznek az előző pontban leírt juttatással. A mértéke viszont eltér és itt még arra is tekintettel kell lenni, hogy az egészségpénztárba és az önszegélyező pénztárba történő befizetésre közös értékhatár vonatkozik. A befizetés együttevő a minimálbér 30 százalékáig (2013-ban 29 400 forintig) adható béren kívüli juttatásként.

A foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményi hozzájárulás

Bár a jogszabályi feltétel lehetővé tenné, Magyarországon még nem terjedtek el széles körben a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmények. Az általános szabályok itt is megegyeznek az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár(ak)ba teljesített befizetésre vonatkozó szabályokkal és a kedvezményes adózásra jogosító mérték itt a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó rész, azaz 49 000 Ft. A munkáltató csatlakozó foglalkoztatói szerződésben vállalt kötelezettség alapján fizethet hozzájárulást a munkavállalói részére.

A szövetkezet közösségi alapjából nyújtott juttatás

A szövetkezet közösségi alapjából a szövetkezet magánszemély tagja részére a szövetkezetekről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően az adóévben nem pénzben juttatott - egyébként adóköteles - jövedelem együttes érté-

kéből személyenként a minimálbér havi összegének 50 százalékát meg nem haladó rész béren kívüli juttatásnak minősül.

Egészségügyi hozzájárulás

Bár a cikk elsődleges témája a béren kívüli juttatások személyi jövedelemadó kötelezettsége mindenképpen szót kell ejteni az ehhez kapcsolódó egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségről.

Az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (Eho tv.) 3.§ (4) bekezdése szerint: „A kifizető a béren kívüli juttatás (Szja tv. 71. §) adóalapként meghatározott összege után 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet.”

A béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja tv. 70. §] adóalapként meghatározott összege után a kifizető, - kifizető hiányában, vagy ha a kifizető az adó (adóelőleg) alapját képező jövedelem után adót (adóelőleget) nem köteles megállapítani - a jövedelmet szerző magánszemély 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet.

Az Eho tv. 3.§ (6) bekezdése alapján az Szja tv. 70. § (4) bekezdés második mondata szerinti egyes meghatározott juttatás utáni 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás összegét az adóévet követő év május hónapjának kötelezettségeként kell bevallani és megfizetni, azzal, hogy a fizetési kötelezettséget csökkenti az ugyanazon alap után számított, a (4) bekezdés alapján megállapított 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás.

Ennek megfelelően, abban az esetben ha a munkáltató a magánszemélynek az Szja tv. 70.§ (4) bekezdésében meghatározott éves keretösszegnél – 500 000 forintnál -, vagy annak időarányos részénél, magasabb összegű béren kívüli juttatást ad, akkor év közben e juttatást – ideértve a béren kívüli juttatásokra vonatkozó szabályoknak megfelelő, de az éves keretösszeget meghaladó juttatást is – 14 százalékos mértékű eho terheli. Az éves keretösszeget meghaladó juttatás után a 14 és 27 százalékos mértékű eho közötti különbözetet az adóévet követő év május hónapjának kötelezettségeként kell bevallani és megfizetni. Így az év közben megszűnő jogviszonyok esetén is csak egy alkalommal kell az Eho tv. speciális rendelkezéseinek megfelelő kötelezettségnek eleget tenni.

DR. SZÉKELY ZSUZSANNA